

Stabil sædkvalitet hos svenske menn

Det er ikke påvist nedgang i spermiekonsentrasjon eller spermie-motilitet i løpet av det siste tiåret blant svenske menn.

Flere studier har antydnet en nedgang i sædkvalitet i den vestlige verden i løpet av de siste tiårene. Resultatene er imidlertid om-diskuterte. Nå har svenske forskere sam-menliknet sædkvaliteten til to kohorter unge menn rekruttert med omtrent ti års mellom-rom (1).

Svenske menn i alderen 17–21 år (gjen-nomsnittsalder 18 år) ble rekruttert i peri-oden 2000–01 (n = 216) og i perioden 2008–10 (n = 295). Deltakerne gjennom-gikk en andrologisk undersøkelse og avla en sædprøve. 93 % av mennene i den første kohorten ble undersøkt i 2000, og 99 % av mennene i den andre kohorten ble undersøkt i 2009–10. Det var ingen signifikante for-skjeller i spermiekonsentrasjon mellom de to kohortene ($78 \cdot 10^6/\text{ml}$ versus $82 \cdot 10^6/\text{ml}$) eller i totalt antall spermier ($220 \cdot 10^6$ versus $250 \cdot 10^6$). Det ble heller ikke påvist for-skjell i andelen progressivt motile spermier.

Studiens styrke er at sædkvaliteten ble evaluert med de samme standardiserte meto-dene for begge kohortene og utført ved et re-feranselaboratorium i et internasjonalt nett-verk for kvalitetskontroll av sædanalyser. Manglende standardisering av metodene har ofte vært en svakhet ved andre studier. Den-ne studiens svakhet er den lave deltakelses-raten, ca. 14 %, for begge kohortene. Siden menn i denne aldersgruppen vanligvis ikke har kunnskap eller er særlig opptatt av sin fruktbarhet, er imidlertid seleksjonsskjevhet basert på fertilitet lite sannsynlig.

Resultatene er et viktig bidrag til debatten om en mulig nedgang i sædkvalitet, men kan ikke utelukke at det har vært en nedgang i Sverige før 2000. Det er viktig at flere land følger opp med liknende studier designet for å oppdage forskjeller i sædkvalitet over tid.

Trine B. Haugen
trine.b.haugen@hf.hio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Axelsson J, Rylander L, Rignell-Hydbom A et al. No secular trend over the last decade in sperm counts among Swedish men from the general population. *Hum Reprod* 2011; 26: 1012–6.

Synkende sædkvalitet hos finske menn?

En tendens til synkende sæd-kvalitet og økende insidens av testikkelkreft er observert hos finske menn.

I 1992 publiserte danske forskere en artikkel som antydnet en reduksjon i spermieantallet på 50 % i perioden 1940–90. Den resulterte i en livlig debatt om hvorvidt den mannlige fertiliteten er i ferd med å gå ned eller ikke. Nå har danske og finske forskere undersøkt sædkvalitet og testikkelkreftinsidens i ulike kohorter av finske unge menn (1).

Sædkvaliteten ble analysert hos 858 menn i alderen 18–20 år, rekruttert i peri-oden 1998–2006. Median spermiekonsen-trasjon var 67 (95 % KI 57–80) millioner /ml, 60 (51–71) og 48 (39–60) for fødsels-kohortene 1979–81, 1982–83 og 1987. Totalt antall spermier og antall morforolo-gisk normale spermier viste også en syn-kende tendens. Registerstudien av menn med testikkelkreft bekreftet den økte insi-densen av testikkelkreft som tidligere er observert.

– Studien fra 1992 var basert på en meta-analyse av 63 tidligere artikler og førte til uenighet blant forskere på grunn av mulige forskjeller i analysemetoder som var anvendt, sier docent Aleksander Giwerc-man ved Reproduktionsmedisinskt Cen-trum, Skånes Universitetssjukhus i Malmö. – Styrken ved den finske studien er at den bygger på standardiserte metoder og at ana-lysene ble utført ved samme laboratorium, sier han.

– Tidligere studier antydnet at finske menn hadde et spermieantall som var vesentlig høyere enn i andre land, blant annet Norge og Danmark. I den nye undersø-kelsen ligger spermieantallet i Finland i 2006 på samme lave nivå som i Danmark. Studien støtter hypotesen om at ekspon-ering for miljø- eller livsstilsfaktorer under en relativ kort periode kan ha stor innfly-telse på sædkvaliteten. Studier av ytre fak-torers effekt på sædkvaliteten bør derfor ha høy prioritet på vår forskningsagenda, sier Giwercman.

Trine B. Haugen
trine.b.haugen@hf.hio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Jørgensen N, Vierula M, Jacobsen R et al. Recent adverse trends in semen quality and testis cancer incidence among Finnish men. *Int J Androl* 2011; 34: e37–48.

VERDENS HELSE

Urtemedisin mot malaria?

I kampen mot malaria har dårlig tilgang til medikamenter og økende resistens ført til interesse for bruk av urtemedisin i behandlingen.

Det viser en gjennomgang av etnofarmako-logiske artikler om antimalariamidler fra kenyanske medisinsplanter (1) og nigerianske urter (2).

Fortsatt er malaria et betydelig helsepro-blem i tropiske og subtropiske regioner. Resistensutvikling og dårlig helseøkonomi er en stor utfordring for svært mange men-nesker. Disse forhold, sammen med kul-turarv og tradisjoner i mange sentralafri-kanske land, har gjort at urtemedisin mange steder er en integrert del av den medisinske behandlingen av malaria.

Nylig har man klart å isolere aktive stoffer i de anvendte urtene, og mulige virknings-mekanismer er lansert. Dette arbeidet kan

være et springbrett i utviklingen av nye, effek-tive legemidler i kampen mot malaria (1, 2).

Arne Johan Norheim
arne.johan.norheim@hlkbb.no
Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM)
Universitetet i Tromsø

Litteratur

1. Muthaura CN, Keriko JM, Dereese S et al. Investi-gation of some medicinal plants traditionally used for treatment of malaria in Kenya as potential sources of antimalarial drugs. *Exp Parasitol* 2011; 127: 609–26.
2. Adebayo JO, Krettli AU. Potential antimalarials from Nigerian plants: a review. *J Ethnopharmacol* 2011; 133: 289–302.